

Funktionsrätt Åland

Verksamhetsberättelse

2025

Innehåll

Förbundet	2
Medlemsföreningar 2025	2
Kansliet.....	3
Biblioteket	4
Personalen	4
Höjdpunkter under 2025.....	6
Ålands Funktionsrättsdag den 3 december	9
Utställningar i HandiCampen	10
Samarbeten.....	11
Ordförandeskap i HNR under 2025	12
Verksamheten	13
Påverkansarbete	13
Skrivelser, insändare och höranden	13
Yttrandegruppen.....	14
Tillgänglighetsgruppen	15
Förbundet och FN-rapportering.....	16
Rapport om dagrehabiliteringen.....	16
Medlemskap i Bärkraft	17
Förbundets tidning Bulletinen	17
Hemsida, Facebook, Instagram och månadsbrevet.....	17
Socialskyddsguiden	19
Badrullstol på Lilla holmen	19
Projekt inom förbundet	19
IPS i Norden	19
Ett Åland för alla	20
IPS Åland	20
EUIDA: Egenmakt för digital tillgänglighet.....	20

Förbundet

Funktionsrätt Åland r.f. är ett samarbetsorgan för sina medlemsföreningar. Medlemsantalet i de olika föreningarna som ingår i förbundet var 4537 enskilda personer den 14 november 2025.

Medlemsföreningar 2025

- DUV på Åland r.f.
- Demensföreningen på Åland r.f.
- Diabetesföreningen på Åland r.f.
- Föreningen Vårt Hjärta r.f.
- NPF Åland r.f.
- Ålands Cancerförening r.f.
- Ålands Hörsselförening r.f.
- Ålands Intresseförening för psykisk hälsa - Reseda r.f.
- Ålands Neurologiska förening r.f.
- Ålands Reumaförening r.f.
- Ålands social tjänste- och assistanshundklubb r.f. (ny medlem fr.o.m. oktober 2025)
- Ålands Synskadade r.f.

Under året godkändes Ålands social tjänste- och assistanshundklubbs medlemskap i förbundet. Deras representant sitter i förbundets styrelse från och med 2026. Styrelsen 2025 bestod av följande ordinarie föreningsrepresentanter:

- Jan Salmén, Ålands Cancerförening r.f. (ordförande)
- Viveka Landgårds, Ålands Neurologiska förening r.f. (viceordförande)
- Henrik Lagerberg, Ålands intresseförening för psykisk hälsa - Reseda r.f.
- Sonja Winé, NPF Åland r.f.
- Ann-Christin Johansson, Föreningen Vårt Hjärta r.f.
- Björn Lindfors, Ålands Synskadade r.f.
- Jonny Andersen, Demensföreningen på Åland r.f.
- Anna Hedenberg, DUV på Åland r.f.
- Minna Mattsson, Diabetesföreningen på Åland r.f.
- Mona Eriksson, Ålands Reumaförening r.f.
- Pia Grüssner, Ålands Hörsselförening r.f.

Verksamhetsledaren beredde styrelsens ärenden och fungerade som styrelsens sekreterare. Styrelsen höll 7 protokollförda möten under året och förbundet höll stadgeenliga vår- och höstmöten. Revisor för 2025 var Jan-Eric Lindblom, CGR/HBR-revisor.

Förbundets styrelse har utsett en ledningsgrupp. Ledningsgruppen bestod under 2025 av viceordförande Viveka Landgårds, Henrik Lagerberg, Karl Wahlman, Ann-Christin Johansson och ordförande Jan Salmén. Ledningsgruppen höll 7 protokollförda möten under året.

Kansliet

Förbundets kansli, HandiCampen, finns på Skarpansvägen 30 i Mariehamn. Totalt hyr förbundet 356 m² kansliutrymmen och 43 m² sociala utrymmen och förråd av Pensionsförsäkringsaktiebolaget Veritas. Lokalerna förvaltas av Alandia Fastigheter. Förbundet hyr ut kontorsrum till följande föreningar:

- Demensföreningen på Åland r.f.
- DUV på Åland r.f.
- Föreningen Vårt Hjärta r.f.
- Ålands Hörselförening r.f.
- Ålands Neurologiska förening r.f.
- Ålands Reumaförening r.f.

Ålands Cancerförening r.f. äger sina kanslilokaler som ligger i anslutning till förbundets kansli. Ålands Synskadade r.f. har sin verksamhet i den egna lokalen Ankaret i Mariehamn. Föreningar utan egna kontorsrum har tillgång till skåp för att förvara sitt material.

Förbundets två mötesrum användes flitigt av medlemsföreningarna under året. Rummen kan bokas av alla föreningar via ett gemensamt system. Mötesrummen är utrustade med modern mötesteknik och föreningarna har egna inloggningar till konferensdatorn.

Höj- och sänkbara skrivbord är standard för kansliets personal. Det betyder att alla kanslianställda har möjlighet att variera sin arbetsställning under arbetsdagen.

Kansliet var öppet för besökare under normala öppettider måndag-torsdag kl. 9-15 och fredagar kl. 9-13, förutom den vanliga sommar- och julstängningen.

Biblioteket

Förbundets bibliotek innehåller aktuella böcker och tidningar. Biblioteket sköts av receptionisten. Biblioteket var öppet för allmänheten under kansliets öppettider. I samarbete med Mariehamns stadsbibliotek katalogiserades nyinköpt material, vilket innebär att materialet finns tillgängligt via www.bibliotek.ax. Under året köptes 25 nya böcker in. Förbundet fördjupar utbudet av böcker om funktionsnedsättning och diagnosinriktade områden medan stadsbiblioteket i egenskap av centralbibliotek för hela Åland erbjuder ett brett urval med böcker som intresserar större målgrupper.

Personalen

Personalen utgörs av fem ordinarie anställda; verksamhetsledare, kommunikatör, ekonomiansvarig, byråsekreterare/receptionist samt funktionsrättsombud. Därtill utförs städningen på kansliet två gånger per vecka mot timlön.

Bild 1. Förbundets ordinarie personal: Karl Wahlman, Moa Clemes, Erika Elfsberg, Ann-Catrin Vinberg och Marina El-Hariri

Verksamhetsledaren

Verksamhetsledaren är förbundets ledande tjänsteman med ansvar för den löpande verksamheten, påverkansarbetet, utveckling av verksamheten och för personalfrågor. Karl Wahlman är förbundets verksamhetsledare.

Kommunikatören

Till kommunikatörens ansvarsområde hör främst olika former av information, inklusive förbundets tidning *Bulletinen*, hemsida, sociala medier och evenemangskoordinering. Erika Elfsberg är förbundets kommunikatör.

Funktionsrättsombudet

Från januari 2025 bytte tjänsten personligt ombud vid förbundet namn till funktionsrättsombud. Funktionsrättsombudet arbetar som personligt ombud och med att ge kostnadsfri, och från myndigheter fristående, individuell rådgivning, stöd och information till enskilda personer med funktionsnedsättning, anhöriga eller till familjer med barn med funktionsnedsättning. Maria Törnqvist arbetade som funktionsrättsombud fram till maj 2025. Moa Clemes tillträdde tjänsten från juni 2025. Under en kort övergångsperiod maj-juni vikarierade Viveka Landgårds som funktionsrättsombud.

Ekonomiansvariga

Ekonomiansvarig ansvarar främst för bokföring, sammanställer bokslut, bistår i budgetarbete och sköter löneutbetalning för förbundet och de medlemsföreningar som så önskar. Under året gjordes detta för förbundet och 10 av medlemsföreningarna, varav 9 hade löneutbetalningar. Ann-Catrin Vinberg är förbundets ekonomiansvarig.

Receptionisten

Till receptionistens huvuduppgifter hör att sköta reception, föreningarnas medlemsregister samt övriga administrativa kansliuppgifter, främst gällande föreningarna.

Byråsekreteraren/receptionisten skötte medlemsregistren för 10 medlemsföreningar och uppdateringen av hemsidor för 9 medlemsföreningar. Tjänsten är 80% av heltid. Marina El-Hariri är förbundets byråsekreterare/receptionist. När Marina inte har närvarat vid kansliet har Siv Eriksson vikarierat henne.

För att måna om social hållbarhet och välmående för personalen erbjuder förbundet personalen utökad företagshälsovård, friskvårdssubventionering och fortbildning.

Höjdpunkter under 2025

Figur 2. Från vänster: Gruppbild från Ångestloppet. Hudläkare Ingela Helgesdotter Präst föreläste om psoriasis. Bild från föreläsningen "Välmående som arbetssökande" som hölls 6 maj.

23 januari hölls en föreläsning med Malin Ström från Föreningsresurser för förbundets och föreningarnas styrelsemedlemmar om styrelsearbete.

6 februari deltog IPS Åland på Jobbchansen, en mäsas för arbetssökande.

11 februari hade vi FPA-infokväll på HandiCampen med FPA Ålands chef Hillevi Smeds.

12 mars hölls en infokväll där medlemmar hade möjlighet att ställa frågor till Kommunernas socialtjänsts representanter.

18 mars bjöd förbundet in representanter från ÅMHM för att presentera hur tillsynen över socialvården fungerar.

19 mars var förbundet samarbetspartner för årets Ångestloppet i samband med Klubbhuset Pelarens jubileum, temat var att främja psykisk hälsa genom föreningsliv.

19 mars En föreläsning om psoriasis hölls på HandiCampen av Ingela Helgesdotter Präst som är hudläkare vid ÅHS. Föreläsningen livestreamades även på förbundets Youtubekanal.

21 mars hölls ett webinarium på engelska om resultatet av vårt EU-medfinansierade webbtillgänglighetsprojekt EFE - Expertis från Erfarenhet, som drevs tillsammans med Stiftelsen Funka.

28 mars presenterade förbundet Expertis från Erfarenhet projektet under Stiftelsen Funkas funkisträff.

14 april hölls ett infotillfälle om Härmä Spa med Jessica Havulehto. Hon besökte HandiCampen för att informera om nyheter bland rehabiliterings- och anpassningskurserna vid Härmä Spa.

30 april föreläste Alexandra Gamba från förbundets projekt "Ett Åland för alla". Föreläsningen hölls på HandiCampen samt digitalt och handlade om vikten av design som är tillgänglig för alla.

6 maj hölls föreläsningen "Välmående som arbetssökande" på HandiCampen, där föreläsarna Sonja Dolke och Anders Levin delade med sig om hur man som arbetssökande kan upprätthålla motivationen och ta hand om sitt välmående. Föreläsningen arrangerades genom förbundets projekt IPS Åland.

Figur 3. Från vänster: Förbundet överräckte en skrivelse om AI i maj. Linnea Sundblom höll dansteater på HandiCampen i oktober. Mai-Lis Hellenius föreläste om kostvanor i september.

7 maj hölls ett fysiskt möte för Handikapporganisationernas Nordiska Råd (HNR) på Ode, Helsingfors centrumbibliotek. I anslutning till mötet hölls även ett webinarium med deltagare från hela Norden om AI och funktionsnedsättning. Funktionsrätt Åland arrangerade evenemanget i egenskap av ordförande för HNR.

30 augusti deltog förbundet på Pride-paraden.

10 september föreläste Mai-Lis Hellénus, professor vid Karolinska Institutet, för ett fullsatt auditorium i Alandica om vikten av mat och vardagsmotion.

17 september arrangerade förbundet en prova på-dag i Ålands lagting. Förtroendevalda och tjänstemän bjöds in för att bekanta sig med våra medlemmars verksamheter.

23 september höll förbundet en utbildning till stödperson som spreds genom medlemsföreningarna. 15 personer gick utbildningen som hölls av Katja Norberg från svenska Cancerfonden.

1 oktober hölls för första gången en dansföreställning på HandiCampen. BODY TALKS är Linnea Sundbloms dansteater om att växa upp med en funktionsvariation.

Bild 4. Från vänster: Prova på-dag i lagtinget hölls i september. Förbundet deltog på Pride-paraden i augusti. Workshop med styrelser i föreningarna hölls i november.

13 oktober presenterades den digitala handboken "Starka tillsammans" på HandiCampen. Handboken är till stöd för att leda anhöriggrupper, den delades ut till medlemsföreningarna och finns att ladda ner på förbundets hemsida. Handboken togs fram hösten 2025 för förbundet av tre socionomstuderande.

22 oktober besökte representanter från Kommunernas socialtjänsts Funktionsservice HandiCampen för att informera om färdtjänsten.

4 november hölls en inspirationskväll och workshop för förbundets och föreningarnas styrelser samt personal på Lemböte lägergård. Föreläsare var Nadina Vihinen från Förbundsarenan och temat var föreningsengagemang och samarbete föreningarna emellan.

24 november deltog förbundets verksamhetsledare i panelen under ett seminarium om digital inkludering som hölls av Ålands landskapsregering. Seminariet hölls som en del av en informationskampanj om digital inkludering där förbundet varit en samarbetspartner.

4 december höll juristen Marica Nordman från SAMS en föreläsning om funktionsrättskonventionen. Under kvällen erbjöds även juridisk rådgivning i funktionsrättsärenden för medlemmar.

12 december presenterade förbundet det av EU-delfinansierade projektet, EUIDA – Egenmakt för digital tillgänglighet, som vi förverkligar genom ett samarbete med Stiftelsen Funka. Projektet leds av Funktionsrätt Åland.

Ålands Funktionsrättsdag den 3 december

Bild 5. Foton från Funktionsrättsdagen 2025. Uppe från vänster: Föreläsaren Anna Bergholtz. Föreläsaren Anna Caldén. Vinnarna av Bemötandepriset Terese och Milton Rammer. Nere från vänster: Mmässpublik. Föreläsaren Lilian Müller.

Temat för årets Funktionsrättsdag som hölls på Alandica kultur och kongress var universell design. Vi hade väldigt kunniga och engagerade föreläsare som pratade om vikten av inkludering och att samhället byggs och utformas på ett sätt som passar för alla.

Vi gästades av tre föreläsare. Lilian Müller är forskare vid Lunds universitet med inriktning på universell design i byggd miljö. Hon berättade om vad det innebär att bygga inkluderande och varför man ska göra det. Anna Bergholtz föreläste om sina erfarenheter med synnedsättning, och varför universell design är så viktigt för att alla mänskliga rättigheter ska uppfyllas. Anna är initiativtagare till Unique Power, som är ett svenskt nätverk av företagare med funktionsnedsättning. Anna Caldén föreläste på eftermiddagen om varför inkludering är så viktigt utifrån hennes egna erfarenheter. Hon har lång bakgrund inom den finlandssvenska funktionsrättsrörelsen. Dagen avslutades med en föreläsning av förbundets projektledare Alexandra Gamba i förbundets projekt Ett Åland för alla.

Under dagen hölls även en paneldebatt där Lilian Müller och Anna Caldén deltog tillsammans med Viveka Landgårds och Björn Lindfors från Åland. Panelen pratade bland annat om vad det innebär för personer med funktionsnedsättning att uteslutas från tjänster och miljöer samt hur man ökar kunskap och intresse hos organisationer och företag för tillgänglighetsfrågor.

Årets bemötandepreis delades ut till Terese och Milton Rammer, som driver företaget Matligan AB. Motiveringen ljöd: "Jag vill nominera Terese och Milton för att de anställer personer med funktionsnedsättning. Det är ytterst viktigt att företag vågar anställa. På det sättet får funktisar en uppgift i samhället och samma rättigheter som alla andra!"

Vi höll även en mäsas med medlemsföreningarna samt inbjudna organisationer och företag. Nytt för detta år var att vi hade flera företag på mässan med inriktning på hjälpmedel.

Utställningar i HandiCampen

Förbundets allmänna ytor används som vernissageutrymme.

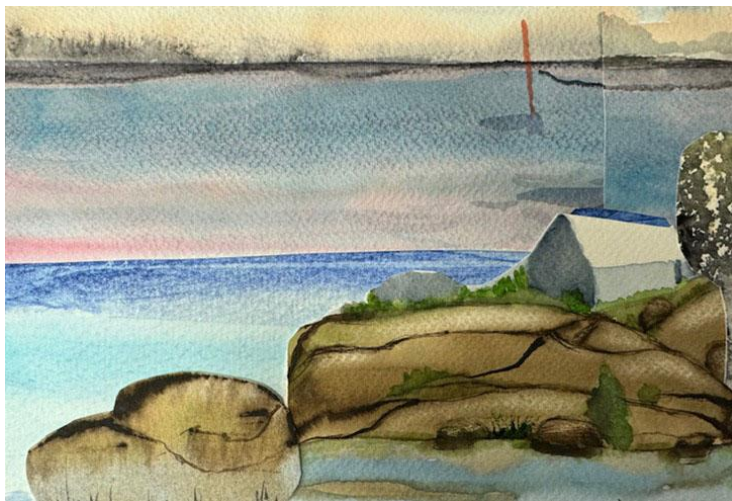

Bild 6. Akvarell skapad i Reumaföreningens målargrupp.

Under våren och sommaren 2025 ställde Reumaföreningens målargrupp upp sina konstverk. Ledare för gruppen var bildkonstnär Carolina Sundelin.

Samarbeten

Förbundet har ett nära samarbete med föreningar, organisationer, privata aktörer och myndigheter. Förbundets viktigaste och närmaste samarbetspartners är dess medlemsföreningar som vi tillhandahåller administrativt stöd till. Det erbjudna stödet omfattar hantering av anmälningar till evenemang, hantering av föreningarnas medlemsregister, bokföring, löneräkning och utbetalning av löner. Dessutom erbjuds hjälp vid upprättande av budgetar och bokslut.

Utöver samarbetet med föreningarna har förbundet ett omfattande samarbete och kontakt med olika personer inom Ålands landskapsregering och andra offentliga aktörer på Åland, inklusive verksamheten Juridiskt ombud i Svenskfinland som tillhandahålls av SAMS – Samarbetsförbundet kring funktionshinder. Förbundet har under året aktivt deltagit i möten med svenska intressenätverket för att bevaka och främja det svenska språkets ställning inom social- och hälsovården i Svenskfinland.

Under året deltog förbundet i två möten och konferenser arrangerade av Rådet för nordiskt samarbete kring funktionshinder, ett i Helsingfors och ett i Stockholm. Vid dessa tillfällen presenterade förbundet den åländska funktionshinderrörelsen och dess arbete.

Under 2025 deltog förbundet även i Nordic Disability Youth Summit i Stockholm, där vi lyfte fram unga ålänningar med funktionsnedsättning och deras unika perspektiv.

Förbundet sökte och beviljades medlemskap i Förbundsarenan under 2025. Förbundsarenan samlar svenskspråkiga förbund och centralorganisationer. De driver bland annat gemensamt påverkansarbete och är drivande för samarbete mellan medlemsförbunden, för att stärka civilsamhället på svenska i Finland.

Förbundet var även en samarbetspartner i Ålands landskapsregerings informationskampanj för att minska digitalt utanförskap. Kampanjen lanserades hösten 2025.

Förbundet är representerat i flera olika råd och organ, vilket ger kontakter och möjligheter till samarbeten både med lokala och nordiska organisationer och myndigheter. Under 2025 var förbundet representerat i följande organ:

- Fördelningsrådet för PAF medel
- Övervakningskommittén för landsbygdsutvecklingsprogrammet för landskapet Åland och Ålands strukturfondsprogram, Entreprenörskap och kompetens

- Utvecklings- och hållbarhetsrådet
- Nätverket Bärkraft.ax
- Medlem i ordförandetrion för civilsamhällets nätverksgrupp inom Bärkraft
- Föreningen Bärkraft.ax Åland r.f.
- Rådet för personer med funktionsnedsättning för landskapet Åland
- Rådet för nordiskt samarbete kring funktionshinder
- Handikapporganisationernas Nordiska Råd (HNR)
- European Disability Forum (EDF)
- Svenska intressentnätverket
- Förbundsarenan

Ordförandeskap i HNR under 2025

Förbundet är ordföranderegion för Handikapporganisationernas Nordiska Råd (HNR) under åren 2025–2026. Samtliga nordiska länder och de självstyrda regionerna ingår i rådet, där förbundet representerar Åland.

I egenskap av ordförande ordnade förbundet ett fysiskt möte för medlemmarna i Helsingfors den 9 maj 2025, i samarbete med finländska funktionshinderorganisationen Handikappforum. I samband med mötet ansvarade förbundet även för att arrangera ett webinarium som sändes från Helsingfors med deltagare från hela Norden. Temat för webinariet var AI och digitalisering och hur det påverkar personer med funktionsnedsättning. Fyra inbjudna föreläsare deltog, däribland professor Jutta Treviranus från Ontario, Kanada, med ledande kunskap inom fältet.

26 maj överräckte förbundet HNR:s skrivelse ”Nordiska funktionsrättsorganisationernas rekommendationer för implementering och utveckling av AI” till Nordiska Rådet under deras möte på Åland med ledande tjänstemän inom digitalisering från de nordiska och baltiska länderna. Förbundet höll en presentation på engelska om skrivelsen.

Utöver det fysiska mötet arrangerades även två digitala möten under året med rådets medlemmar. Under hösten ansvarade förbundet för att sammanställa en skrivelse från HNR om brister i inkluderande krisberedskap i Norden, där varje region fick möjlighet att lämna in en lägesrapport. Rapporten innehåller samlade rekommendationer från de nordiska medlemsorganisationerna. Skrivelsen fick ett gott bemötande av flera nordiska myndigheter.

Verksamheten

Förbundets huvudsakliga uppgift är att främja och bevaka rättigheter i enlighet med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. I arbetet ingår bland annat att informera om funktionsrättskonventionen och de rättigheter den ger personer med funktionsnedsättning.

Påverkansarbete

Under året har förbundet bedrivit påverkansarbete på olika sätt för att bidra till att mänskliga rättigheter förverkligas i samhället. Förbundet påverkar lokalt främst genom sina två arbetsgrupper: Yttrandegruppen och Tillgänglighetsgruppen. Vi bevakar medlemsföreningarnas intressen genom att samarbeta med dem i vårt påverkansarbete, speciellt kring våra utlåtanden.

Skrivelser, insändare och höranden

Skrivelser: 13 januari lämnade förbundet in en skrivelse riktad till Ålands hälso- och sjukvårds ledning och styrelse om att förbindelseleden till ÅHS patientanmälan har otillräcklig tillgänglighet. 18 februari 2025 lämnade förbundet in en skrivelse till Ålands landskapsregering om avsaknaden av god rehabiliterande vård på ÅHS, där bland annat avsaknaden av en läkare med specialiserad kunskap inom rehabilitering lyftes.

Insändare: I januari publicerades en insändare i Ålandstidningen samt Nya Åland om en inkluderande arbetsmarknad. I mars publicerade Ålandstidningen samt Nya Åland en insändare undertecknad av arbetscoacherna vid IPS Åland. I oktober publicerade Nya Åland och Ålandstidningen en insändare med rubriken: "ÅHS – ta personalens röster på allvar".

Höranden: Under året 2025 deltog förbundet på flera höranden, exempelvis om ändringar i klientavgifter inom socialvården, lagförslag om utvidgning av högkostnadsskydd och avgiftsfria tjänster samt arbetsgruppen för utbildningssektorns stödinsatser till barn och unga.

Pressmeddelanden och media:

Januari - februari: 16 januari publicerar tidningarna samt radion artiklar och inslag om förbundets skrivelse till ÅHS om otillräcklig tillgänglighet vid patientanmälan. 17 januari deltar förbundet i intervju i Ålands radio om ändringar i FPA:s förmåner. 28 januari intervjuas verksamhetsledaren i radion samt 14 februari i Nya Åland om situationen för de utomlands

placerade ålänningarna som mist rätten till folkpension efter lagändring. Ålands radio samt Ålandstidningen rapporterar om förbundets skrivelse om rehabvård och bristen på rehabiliterare vid ÅHS, i slutet av februari.

Mars - april: I mitten av mars rapporterar Ålands radio samt Ålandstidningen om att Funktionsrätt Åland JO-anmäler KST med anledning av situationen för de placerade. 3 april har Nya Åland ett uppslag med rubriken "Skarp kritik av rehabvården" där verksamhetsledaren samt två av förbundets styrelseledamöter intervjuas om brister i vård och bemötande inom rehabvården vid ÅHS. 26 april rapporterar Ålandstidningen om ÅHS svar på förbundets skrivelse.

Maj - augusti: I början av maj rapporterar Ålands radio och Ålandstidningen om att Justitieombudsmannen gett ett svar på Funktionsrätt Ålands JO-anmälan och att JO fortsätter utreda frågan på eget initiativ. Ålandstidningen följer även upp med en ledare. Förbundets deltagande på FN-hörandet i Geneve lyfts i Ålands radio under sommaren. Ålandstidningen har en intervju med verksamhetsledaren om hörandet den 26 augusti.

September - oktober: Intervjuer med verksamhetsledaren om hörandet sänds och publiceras i Ålands radio samt Nya Åland i början av september. Det följs upp med rapportering i medierna om FN:s slutkommentarer och Nya Åland följer upp med en ledare om FN:s synpunkter. 12 september har Ålands radio ett inslag med projektledaren i "Ett Åland för alla" om brister i tillgänglighet vid övergångsställen i Mariehamn. Artiklar och inslag publicerades i oktober i radion samt tidningarna om förbundets rapport om dagrehabiliteringen vid ÅHS.

November - december: Förbundets kommunikator intervjuades i november i Ålands radio om den nordiska rapporten om brister i inkluderande krisberedskap som förbundet sammanställt genom Handikapporganisationernas Nordiska Råd. Radion samt tidningarna publicerade inslag och artiklar om Funktionsrättsdagen och vinnarna av bemötandepriset i början av december.

Yttrandegruppen

Förbundets egen arbetsgrupp för påverkansarbete är Yttrandegruppen med syfte att:

- Lyfta och diskutera frågor som gäller personer med funktionsnedsättning på Åland.
- Föra fram föreningarnas erfarenheter och synpunkter.
- Utforma utlåtanden.

Yttrandegruppen gav utlåtanden i följande ärenden under 2025:

- Utlåtande om Cykelstrategi för Åland 2025–2030
- Utlåtande över betänkande om revidering av kommunallagen för landskapet Åland
- Utlåtande om en sammanhållen lagstiftning för behandling av kunduppgifter inom socialvården och hälso- och sjukvården
- Utlåtande gällande ny gymnasielagstiftning för landskapet Åland
- Utlåtande gällande trafikförsörjningsprogram för Åland 2026
- Utlåtande om ändring av vallagstiftningen
- Utlåtande om ändring av klientavgifter inom socialvården

Samtliga utlåtanden kan läsas på förbundets hemsida.

Tillgänglighetsgruppen

Förbundets egen arbetsgrupp för tillgänglighetsfrågor är Tillgänglighetsgruppen med syfte att:

- Föra fram erfarenheter och synpunkter från medlemsföreningarna kring tillgänglighet.
- Fungera som ett brukarråd i tillgänglighetsfrågor.
- Ge konkret input i frågor som gäller tillgänglighet, exempelvis byggprojekt eller information och kommunikation.

Tillgänglighetsgruppen gav utlåtanden i följande ärenden under 2024:

- Rapport gällande ny terminal i Långnäs hamn
- Rapport gällande nya Jomala apotek
- Rapport gällande parkeringsplatser i Mariehamn
- Rapport gällande Vesterkalmare Discgolf
- Rapport gällande Sjö kvarteret 2025

Samtliga utlåtanden kan läsas på förbundets hemsida.

Förbundet och FN-rapportering

I juni 2023 färdigställde vi Ålands första alternativrapport, om hur konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning uppfylls på Åland, till kommittén för konventionen. I augusti 2025 hördes Finland av kommittén och kommittén publicerade sina avslutande iakttagelser. Förbundet deltog på hörandet i Geneve som representant för civilsamhället på Åland. Vi fick möjlighet att framföra våra synpunkter ett tal till FN där vi bland annat lyfte frågan om personer placerade i Sverige av åländsk socialtjänst som har mist hela sin inkomst på grund av en lagändring i riket. Vi lyfte även brist på boenden för personer med funktionsnedsättning på Åland och brister inom den rehabiliterande vården. Kommittén lyssnade till våra synpunkter och riktade kritik mot Finland och Åland på flera punkter.

Bild 7. Verksamhetsledare Karl Wahlman i Geneve, här med Pirkko Mahlamäki från Handikappforum.

Rapport om dagrehabiliteringen

Förbundets intressebevakning av rehabiliteringen vid Ålands hälso- och sjukvård, som gjorts gemensamt med medlemsföreningarna, har fortsatt under 2025.

I oktober 2025 publicerade förbundet en rapport om dagrehabiliteringen vid Ålands hälso- och sjukvård. Rapporten bygger på en enkät som besvarats av 48 tidigare patienter vid dagrehabiliteringen. Enkäten togs fram av förbundets arbetsgrupp med representanter från medlemsföreningarna. I svaren framkommer både positiva och negativa upplevelser av vård och bemötande. Missnöjet hos patienter som framkommer handlar främst om: otillräcklig information om vårdplan, oklart syfte med vården, otillräcklig möjlighet till delaktighet i den egna vården, bristande information och delaktighet i rehabiliteringsplaner och otillräcklig träning under vårdperioden samt dåligt bemötande. Syftet med enkäten var att ge Ålands hälso- och sjukvård en bild av hur tidigare patienter upplevt vården vid dagrehabiliteringen, för att kunna göra förbättringar där det behövs.

Under året inbjöds Funktionsrätt Åland till två möten om rehabvården med representanter från ÅHS ledningsgrupp.

Medlemskap i Bärkraft

Förbundet ingår i nätverket Bärkrafts arbetsgrupp för utvecklingsmål

2: *Alla känner tillit och har verkliga möjligheter att vara delaktiga i samhället.* Sedan hösten 2023 ingår verksamhetsledaren i arbetsgruppen för utvecklingsmål 2.

Inom nätverket Bärkraft finns även "Civilsamhällets nätverksgrupp".

Förbundets verksamhetsledare blev utnämnd av civilsamhällets nätverksgrupp som civilsamhällets representant och ordförande i

Utvecklings- och hållbarhetsrådet på Åland. Utvecklings- och hållbarhetsrådet verkar för uppnåendet av utvecklings- och hållbarhetsagendans vision och Ålands sju strategiska utvecklingsmål. I rådet representerar verksamhetsledaren hela civilsamhället.

Bild 8 Nätverket Bärkrafts logo.

Förbundets tidning Bulletinen

Förbundet gav ut två nummer av sin tidning till alla åländska hushåll och företag under året. Upplagan är cirka 13 800 exemplar.

Tidningen innehöll aktuell information inom

funktionsrättsområdet, om förbundet och medlemsföreningarna.

Bulletinen ges även ut som taltidning och den finns även att ladda ner i digital form på vår hemsida.

Bild 9. Bulletinen nr 2, 2025

Annonsförsäljningen, som sköts av North Media, gav förbundet en del annonsintäkter även detta år.

Hemsida, Facebook, Instagram och månadsbrevet

Via hemsidan, Facebook, Instagram, LinkedIn samt månadsbrevet nådde förbundet ut med information om den egna verksamheten och mycket övrig information som berör personer med funktionsnedsättning.

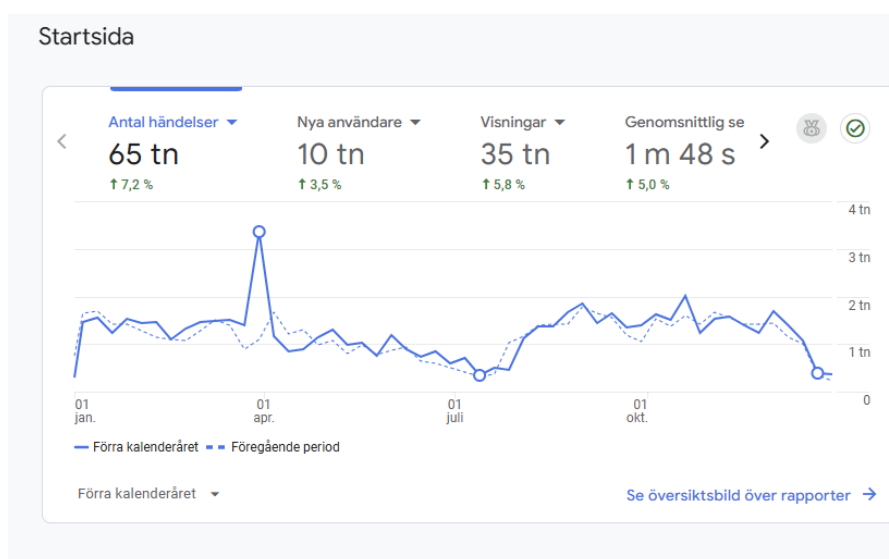
Månadsbrevet mejlades ut 11 gånger till prenumeranter som vid årets slut var omkring 200 personer, en ökning med 80 personer under året.

Hemsidan, Facebook, Instagram samt LinkedIn uppdaterades löpande. På förbundets Youtube-kanal delas både längre videos samt kortare klipp. Här livestreamar vi även föreläsningar och evenemang.

Målet med förbundets hemsida är att det ska vara en enkel och välkomnande webbplats med renodlat innehåll och funktioner och strukturer som uppfyller kriterierna för tillgänglig webb.

Statistik för hemsidan:

Från 1 januari till 31 december 2025 hade vi över 35 000 visningar på vår hemsida med över 10 000 enskilda besökare. Det innebär att visningar på hemsidan samt enskilda besökare ökat något sedan 2024. Största delen av hemsidans besökare är från Finland, en mindre del från Sverige och övriga världen.

Figur 10. Diagram visar statistik för hemsidan för 2025 med: 65 000 händelser, 10 000 nya användare, 35 000 visningar.

Statistik för sociala media:

Facebook är den av förbundets sociala media-kanaler där vi får mest spridning:

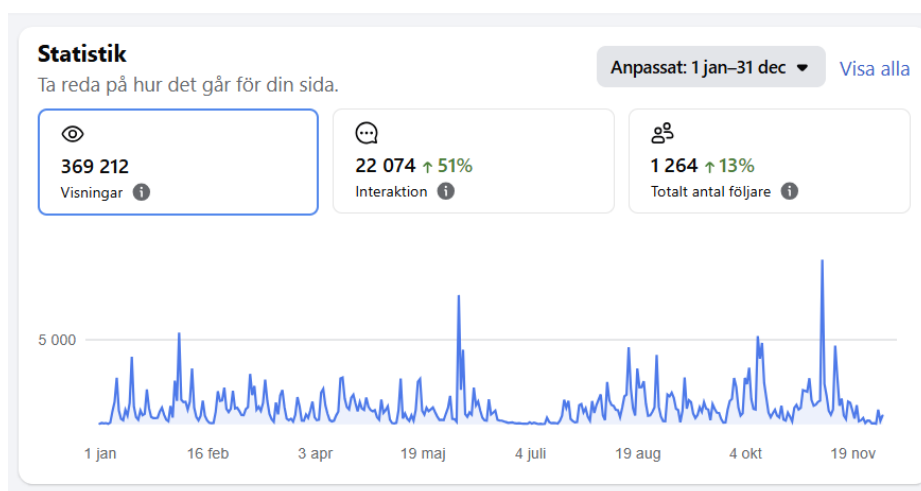

Bild 11. Diagram över facebook-statistik som visar att det under 2025 var 369 212 visningar, 22 074 interaktioner (ökning med 51 %) samt 1264 följare (ökning med 13 %).

Antalet visningar på Facebook-sidan var över 369 200 vid årets slut. Vi hade närmare 1 200 följare vid slutet av 2025 och antalet följare har ökat med 168 personer under året. Vidare har vi haft nära 5 000 interaktioner, 363 kommentarer samt 259 delningar under året, vilket även är en stor ökning jämfört med året innan (se bild 11.). Statistik för visningar fanns ej för 2024, därmed kan detta inte jämföras med året innan.

Vår Instagram-sida hade omkring 270 följare vid årets slut vilket är en ökning med 40 personer, sammanlagt 14 200 visningar under 2025. Vår Youtube-kanal hade 526 visningar under 2025. Förbundet har även startat ett LinkedIn-konto där vi publicerat inlägg sedan mars 2025.

Socialskyddsguiden

Förbundets socialskyddsguide berättar om dina rättigheter när du är sjuk eller har en funktionsnedsättning. Guiden uppdaterades i mars 2025 och kan laddas ner från förbundets hemsida.

Badrullstol på Lilla holmen

Förbundet har en badrullstol som lånas ut vid Lilla holmen i samarbete med Mariehamns stad. Information om badrullstolen fanns med i Visit Ålands turistguide under 2025 och förbundet gjorde även utskick till föreningar och andra inom målgruppen som kunde ha intresse av den under våren 2025. Rampen samt omklädningsrummet har använts flitigt, rullstolen har dock enbart lånats ut ett fåtal gånger under 2025.

Projekt inom förbundet

Förbundet hade under 2025 fyra olika projekt: Ett Åland för Alla, webbtillgänglighetsprojektet EFE – Expertis Från Erfarenhet, EUIDA – Egenmakt för digital tillgänglighet samt arbets- och sysselsättningsprojektet IPS Åland.

IPS i Norden

I november 2025 startade förbundet ett forskningssamarbete kring IPS i Norden som leds av Oslo-Met universitetet. Projektets mål är att genom en nordisk forskargrupp kartlägga hur IPS och andra former av Supported Employment är organiserade, används och utvecklas i de

nordiska länderna och territorierna. Varje land utser en huvudrepresentant som, tillsammans med nationella experter, samlar in kunskap genom befintliga studier, rapporter och vid behov intervjuer. Resultaten sammanställs i korta nationella rapporter som sedan diskuteras i gemensamma digitala workshops för att identifiera likheter, skillnader, möjligheter och hinder. Allt material integreras slutligen i en gemensam nordisk rapport som ger en samlad bild av IPS-modellen i Norden och stödjer framtida utveckling och implementering av modellen.

Ett Åland för alla

Ett Åland för alla är ett treårigt PAF-finansierat projekt som startade våren 2023.

Under året arbetade projektledaren med att kartlägga offentliga områden och sammanställa samlade dokument med råd och rekommendationer som höjer tillgängligheten i byggnader och på allmänna platser. Projektet bidrar till att öka kunskapen om tillgänglighet och lyfta vikten av tillgänglighet och inspirerar offentliga Åland till konkreta åtgärder.

Alexandra Gamba är projektledare för ett Åland för alla.

IPS Åland

I februari 2024 startade det treåriga projektet IPS Åland. Projektet medfinansieras av europeiska socialfonden ESF+. Syftet med projektet är att implementera IPS-metoden på Åland.

Under året hade IPS projektet totalt 69 deltagare och antalet besökta arbetsplatser var 66. 19 deltagare fick jobb under året. Under 2025 påvisade IPS projektets framgångsrika resultat. Arbetscoacherna har lyckats etablera kontakter och nätverk som de aktivt utnyttjar för att stötta fler personer ut på den öppna arbetsmarknaden.

Thomas Grunér arbetar tillsammans med Johanna Brådd som arbetscoach vid IPS Åland.

EUIDA: Egenmakt för digital tillgänglighet

Projektet EUIDA står för *Empowering users for inclusive digital accessibility*, på svenska Egenmakt för digital tillgänglighet, och är ett samarbete mellan Funktionsrätt Åland och Stiftelsen Funka. Projektet startade 1 november 2025 och finansieras av Erasmus+. Projektets syfte är att genom att erbjuda utbildning öka kunskapen om webbtillgänglighet och utbilda brukare i återkopplingsmekanismen, som är inbyggd i webbtillgänglighetsdirektivet.

Utbildningen utvecklas tillsammans med personer med funktionsnedsättningar i Åland och Sverige, som medverkar i utveckling och testning av utbildningsmaterialet. Fokus ligger på praktiska färdigheter för att ge konstruktiv återkoppling baserad på egna erfarenheter av digitala tjänster. Utbildningen utgår från deltagarnas befintliga kunskap och syftar till att stärka deras digitala självförtroende.

Målet är att deltagarna ska kunna bidra till förbättrad tillgänglighet i webbplatser och digitala tjänster. Resultatet blir ett öppet utbildningsmaterial på svenska och engelska för organisationer, studiecirklar och utbildningsaktörer.

Niels Forss arbetar sedan december 2025 som projektledare för EUIDA. Före honom leddes projektet av Saga Fylkeson.